

NIET -
ONTVANKELIJK

ONGEGROND/
AFGEWEZEN

Geen verslag, geen fout?

Wie het leest, zal even met de ogen knippen: het Centraal Tuchtcollege kan niet vaststellen of de aangeklaagde arts in deze zaak een fout heeft gemaakt tijdens een ooglidcorrectie, of dat er sprake was van een complicatie. Onder meer omdat het 'operatieverslag zo weinig informatie bevat dat het handelen van de arts niet getoetst kan worden'. Het klinkt bijna als een tip:

schrijf niets op, dan kan niemand zeggen dat er een fout is gemaakt. Zo werkt het natuurlijk niet. Het college mag dan geen oordeel uitspreken over of er sprake was van een complicatie of een kunstfout, maar het zeer summiere verslag werkt niet in het voordeel van de arts. Opgeteld bij de andere gegronde verklaarde klachten (de suggestie wekken dat ze chirurg

was, terwijl dat niet het geval was, onvoldoende informatieverstrekking, onduidelijkheid over haar bekwaamheid), is het voldoende voor een streng oordeel. De arts mag geen ooglidcorrecties meer uitvoeren.

Sophie Broersen, arts niet-praktiserend/
journalist
Sjaak Nouwt, adviseur gezondheidsrecht

Beslissing in de zaak onder nummer C2017.354 van A, arts, werkzaam te B, appellante, verweerster in eerste aanleg, gemachtigde: mr. C.W.M. Verberne, advocaat te Eindhoven, tegen C, wonende te D, verweerster in beroep, klaagster in eerste aanleg.

01

Verloop van de procedure

C, hierna klaagster, heeft op 20 september 2016 bij het Regionaal Tuchtcollege te Eindhoven tegen A, hierna de arts, een klacht ingediend. Bij beslissing van 28 juni 2017, onder nummer 16198, heeft dat college de klacht gedeeltelijk gegrond verklaard, de arts de bevoegdheid ontzegd om, in het register ingeschreven staand, het beroep van arts uit te oefenen voor zover het het verrichten van boven- en onderooglidcorrecties betreft en publicatie van de beslissing gelast.

De arts is van die beslissing tijdig in beroep gekomen. (...)

02

Beslissing in eerste aanleg

Het regionaal tuchtcollege heeft aan zijn beslissing het volgende ten grondslag gelegd. Hierbij is de arts aangeduid als verweerster.

'2 De feiten

Het gaat in deze zaak om het volgende.

Preoperatief

Tijdens de behandelingen bij de schoonheidsspecialiste van klaagster is gesproken over ooglidcorrecties. In januari 2015 heeft klaagster besloten zichzelf een ooglidcorrectie cadeau te doen.

In 2015 heeft de schoonheidsspecialiste verweerster bij klaagster aangeraden als chirurg met heel veel praktische ervaring. Volgens de schoonheidsspecialiste was verweerster cardiochirurg. Verweerster hield consulten in de salon van de schoonheidsspecialiste.

Op 12 juni 2015 heeft klaagster een intakegesprek gehad met verweerster in de schoonheidssalon. Er werd afgesproken een boven- en onderooglidcorrectie aan beide ogen te doen. Beide correcties zouden in één ingreep worden verricht. De duur van het gesprek was dertig minuten. Verweerster heeft klaagster een formulier met informatie, de datum voor de ingreep en een receptenbriefje voor twee tabletten bromazepam 6 mg, waarvan één een uur voor de behandeling in te nemen, alsmede voor zaken voor de verzorging thuis na de operatie meegegeven. Er is geen verslag van dit consult.

Peroperatief

De ingreep heeft plaatsgevonden op 7 augustus 2015 in de kliniek G waaraan verweerster is verbonden. Klaagster heeft thuis één tablet bromazepam 6 mg ingenomen. Voorafgaand aan de ingreep heeft verweerster klaagster het informed-consentformulier laten lezen en ondertekenen. Tijdens de ingreep heeft een bloeding

plaatsgevonden aan het rechteronderooglid. Bij de diathermie heeft verweerster de rand van het onderooglid geraakt en is daarvoor een kleine brandwond ontstaan.

Postoperatief

Op 8 augustus 2015 heeft verweerster klaagster per sms om foto's van haar ogen gevraagd. Verweerster heeft vervolgens aangegeven dat het er goed uitzag.

Op 15 augustus, 4 september, 9 oktober, 27 november 2015 en 19 februari 2016 is klaagster bij verweerster op controle geweest.

Op 15 augustus 2015 heeft verweerster de hechtingen verwijderd. Ze heeft waargenomen dat de oogleden van klaagster nog wat gezwollen waren, maar dat er sprake was van rustige wonden en een mooi resultaat voor de zevende dag postoperatief. Rechtsonder was de zwelling wat meer dan linksonder. Verweerster heeft aan klaagster aangegeven dat daar meer hematoom en vocht zat, maar dat dit in de loop van de tijd minder zou worden.

Op 4 september 2015 heeft klaagster aangegeven dat ze verschil zag tussen de linker- en rechterwal. Verweerster heeft uitgelegd dat het te vroeg was om van een definitief resultaat te spreken.

Op 9 oktober 2015 heeft klaagster aangegeven het vorige gesprek als zeer onprettig te hebben ervaren. Ze had het gevoel dat verweerster haar de schuld probeerde te geven van de peroperatieve bloeding, omdat verweerster zou hebben gezegd dat dat kwam doordat klaagster ooit op haar oog was geslagen.

Op 27 november 2015 was er nog altijd sprake van een lichte zwelling aan de ogen. Op de foto's die waren gemaakt vóór de operatie heeft verweerster getoond dat er reeds preoperatief een zwelling onder het rechteroog aanwezig was en dat deze dus niet door de operatie was veroorzaakt. Op de op 27 november 2015 gemaakte foto's is te zien dat de oogleden van klaagster van het oog af staan.

Op 21 januari 2016 heeft klaagster een afspraak gehad bij de afdeling Plastische Chirurgie in het ziekenhuis. Daarbij is aangegeven dat er een correctie mogelijk was. Er is een afspraak gemaakt voor 26 januari 2016, waarbij is afgesproken over twee maanden een vervolgspraak te maken om nogmaals te beoordelen en een operatie in te plannen.

Op 19 februari 2016 is klaagster weer voor controle bij verweerster geweest. Klaagster heeft de uitkomst van het consult in het ziekenhuis aan verweerster verteld. Klaagster heeft verweerster gevraagd de operatie die zou gaan plaatsvinden in het ziekenhuis te betalen. Verweerster heeft dit toegezegd en schriftelijk bevestigd.

3 Het standpunt van klaagster en de klacht

Klaagster verwijt verweerster misleiding, onbetrouwbaarheid en onzorgvuldig handelen, hetgeen uiteenvalt in de volgende klacht-

onderdelen:

- a. het geven van foute informatie. Verweerster beweert chirurg te zijn, terwijl ze geen specialisatie heeft en in het BIG-register is geregistreerd als basisarts;
- b. het geven van onvoldoende informatie. Verweerster heeft geen informatie gegeven over de complexiteit en het verhoogde risico bij onderooglidcorrecties, noch over de diverse opties van operatieve ingrepen bij dit soort correcties. Verweerster heeft klaagster het informed-consentformulier enkele minuten voor de ingreep laten tekenen.
- c. onzorgvuldig handelen: de ingreep is niet goed gedaan, slechte voorbereiding, slordig gehaast werken/opereren met een machientje, paniekerige aanpak van bloeding;
- d. afschuiven van eigen verantwoordelijkheid tijdens de operatie zelf en de eerste maanden van nazorg/controlemomenten. (...)

4 Het standpunt van verweerster

(...)

5 De overwegingen van het college

Ten aanzien van klachtonderdeel a overweegt het college als volgt. Op het toestemmingsformulier dat door zowel klaagster als verweerster is ondertekend, wordt voor verweerster de term 'chirurg' gebruikt. Daarmee heeft verweerster de indruk gewekt chirurg te zijn en derhalve foutieve informatie verschaft aan klaagster.

Daarbij acht het college de door verweerster tijdens het intakegesprek aan klaagster verschaft informatie over haar opleiding ook niet voldoende duidelijk. Verweerster heeft naar eigen zeggen aan klaagster aangegeven dat zij als agnio heeft gewerkt op de afdeling Cardiochirurgie en in opleiding is geweest tot cardiothoracaal chirurg, maar dat zij vervolgens meer wilde focussen op de cosmetische kant van de chirurgie. Verweerster heeft daarmee niet duidelijk aangegeven géén chirurg maar basisarts te zijn. Dit klachtonderdeel is gegrond.

Ten aanzien van klachtonderdeel b overweegt het college als volgt. (...)

Klaagster heeft van verweerster een algemene folder ontvangen. De voor deze ingreep relevante informatie over risico's en complicaties ontbreekt daarin. Ter zake is alleen vermeld dat de mogelijke risico's en/of complicaties die kunnen optreden tijdens of na de ingreep uitgebreid met de arts zullen worden doorgenomen voor de ingreep. Voorts zijn op het toestemmingsformulier niet alle veelvoorkomende complicaties uitputtend vermeld, noch de zeldzame catastrofale risico's, die op grond van het voorgaande wel hadden moeten worden vermeld.

Waar verweerster stelt dat zij wel alle mogelijkheden en risico's heeft besproken, was het aan haar om dit te concretiseren en ver-

volgens met bewijzen te staven, nu dit informatie betreft die op grond van artikel 7:454 BW behoort te zijn opgenomen in het medisch dossier. Nu het intakeformulier ontbreekt in haar dossier van klaagster en ook de getuigenverklaring van de schoonheidspecialiste de stellingen van verweerster slechts onderbouwt voor wat betreft de voorlichting over infectie, bloeding, gestoorde wondgenezing en vochtophoping, heeft zij noch met bewijzen gestaafd, noch aannemelijk gemaakt dat zij voldoende informatie heeft gegeven.

Ook het bijkomende verwijt dat verweerster het informed-consentformulier niet tijdig heeft laten lezen en ondertekenen is gegrond. De patiënt moet in de gelegenheid zijn de informatie te verwerken en deze zo nodig met anderen te bespreken. Dit vereist tijdige informatieverstrekking. Verweerster had klaagster dit formulier derhalve op een eerder tijdstip ter hand moeten stellen en laten tekenen. Het formulier enige tijd voorafgaand aan de reeds geplande ingreep laten lezen en ondertekenen, terwijl klaagster onder invloed is van een tablet bromazepam, is strijdig met de rechtspraak (...).

Ook dit klachtonderdeel is derhalve gegrond.

Ten aanzien van klachtonderdeel c overweegt het college als volgt. (...)

Voorts heeft verweerster de ingreep niet goed uitgevoerd. Bij de diathermie heeft verweerster de rand van het onderooglid geraakt waardoor een kleine brandwond is ontstaan. Dit is geen complicatie, maar een kunstfout. Het operatieverslag is rudimentair en het college kan hieruit niet afleiden dat verweerster de operatie voor het overige correct heeft verricht. Niet valt vast te stellen of het afstaan van de oogleden een complicatie of een kunstfout is. (...) Derhalve verklaart het college ook dit subonderdeel gegrond. (...) Gezien al het voorgaande verklaart het college de klacht gedeeltelijk gegrond.

De maatregel

Bij het opleggen van de maatregel weegt het college het volgende mee.

De dossiervoering is ver onder de maat; belangrijke informatie ontbreekt, de informatie die wel in het dossier staat, is onvolledig en op de papieren staan geen gegevens van de patiënt, zoals naam en BSN-nummer.

Voorts is noch uit het dossier, noch naar aanleiding van de vragen van het college ter zitting gebleken dat verweerster bekwaam was om boven- en onderooglidcorrecties uit te voeren. Zij heeft daartoe geen geregistreerde opleiding genoten. Niet is komen vast te staan hoe vaak verweerster onderooglidcorrecties heeft bijgewoond of onder supervisie uitgevoerd. Dit betekent dat verweerster deze operatie niet bij klaagster had mogen uitvoeren.

Ten slotte acht het college het kwalijk dat verweerster geen achtervang heeft geregeld bij een van de omliggende ziekenhuizen voor het geval zich een calamiteit voordoet.

Gezien de gegrond verklaarde klachtonderdelen en al de voornoemde omstandigheden, meent het college niet te kunnen volstaan met een lichtere maatregel dan een gedeeltelijke ontzegging

van de bevoegdheid, te weten om boven- en onderooglidcorrecties te verrichten.

Dat verweerster reeds is gestopt met het doen van boven- en onderooglidcorrecties doet daar niet aan af. (...)

03

Vaststaande feiten en omstandigheden

(...)

04

Beoordeling van het beroep

4.1 (...)

4.2 Het beroep van de arts richt zich tegen de gegrondverklaring van de onderdelen a, b en c (deels) en voorts tegen de zwaarte van de opgelegde maatregel. (...)

4.4 Het Centraal Tuchtcollege oordeelt als volgt.

4.5 Met het regionaal tuchtcollege is het Centraal Tuchtcollege van oordeel dat het klachtonderdeel a gegrond is. Nu de arts op het toestemmingsformulier werd aangeduid als ‘chirurg’ is daarmee aan klaagster foutieve informatie verstrekt. Het betoog van de arts dat klaagster had kunnen weten dat de arts geen chirurg was indien zij het BIG-register had geraadpleegd – wat daar verder van zij – ontslaat de arts niet van de verplichting juiste informatie te verstrekken of een onjuiste indruk weg te nemen. Op dit punt slaagt het beroep van de arts niet.

4.6 Het beroep faalt eveneens waar het zich richt tegen de gegrondverklaring van klachtonderdeel b. De arts heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat zij klaagster voorafgaand aan de ingreep heeft gewezen op de mogelijke risico's en/of op de mogelijke complicaties die tijdens of na de ingreep kunnen optreden. Het Centraal Tuchtcollege neemt hier over hetgeen het regionaal tuchtcollege in zijn beslissing over dit klachtonderdeel heeft overwogen.

4.7 Wat betreft klachtonderdeel c volgt het Centraal Tuchtcollege niet het oordeel van het regionaal tuchtcollege dat de voorbereiding voor de operatie niet correct is geweest. Ter terechtzitting in beroep is komen vast te staan dat de arts bij het intakegesprek lichamelijk onderzoek heeft verricht door – met behulp van een wattenstaafje – de elasticiteit van de oogleden van klaagster te beoordelen.

Het Centraal Tuchtcollege heeft overigens wel bedenkingen met betrekking tot het door een ander dan de arts aftekenen van de oogleden. Dit zou slechts anders zijn in een opleidingssituatie waarvan in dit geval geen sprake is.

Wat betreft de uitvoering van de ingreep heeft het Centraal Tuchtcollege, anders dan het regionaal tuchtcollege, niet kunnen vaststellen of sprake is geweest van een complicatie of een kunstfout, dit vanwege het zeer summiere operatieverslag in combinatie met het feit dat het Centraal Tuchtcollege de arts hierover vanwege haar afwezigheid ter terechtzitting niet heeft kunnen

bevragen. Zo is in het operatieverslag niet omschreven welke techniek de arts heeft gebruikt en ook niet hoe zij de ingreep heeft verricht.

Voor zover het beroep van de arts zich tegen de gedeeltelijke gegrondverklaring van klachtonderdeel c richt, slaagt het derhalve.

4.8 Uit voorgaande overwegingen volgt dat het Centraal Tuchtcollege evenals het regionaal tuchtcollege de klachtonderdelen a en b gegrond acht, maar klachtonderdeel c ongegrond, waar dit laatste klachtonderdeel door het regionaal tuchtcollege deels gegrond was bevonden. Dit feit heeft het Centraal Tuchtcollege evenwel geen aanleiding gegeven tot het opleggen van een minder zware maatregel dan in eerste aanleg aan de arts is opgelegd. Het Centraal Tuchtcollege weegt in het nadeel van de arts dat het operatieverslag zo weinig informatie bevat dat het handelen van de arts niet getoetst kan worden. De door de arts in beroep overgelegde verklaringen geven onvoldoende inzicht in de wijze waarop de arts de door haar gestelde bekwaamheid heeft verworven. Ieder inzicht in het aantal ingrepen dat de arts voorafgaand aan deze ingreep (7 augustus 2015) had uitgevoerd, ontbreekt ook in beroep. Verder heeft de arts niet alsnog stukken overgelegd waaruit blijkt dat in het kader van achterwacht adequate afspraken waren gemaakt met omliggende ziekenhuizen of met in de nabijheid werkzame specialisten.

Gelet op al het voorgaande komt het Centraal Tuchtcollege met eenparigheid van stemmen tot het oordeel dat de maatregel van een ontzegging van de bevoegdheid om boven- en onderooglidcorrecties te verrichten passend en geboden is en daarom dient te worden gehandhaafd. (...)

05

Beslissing

Het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (...)

- verklaart klachtonderdeel c alsnog ongegrond;
- verstaat dat in stand blijft de maatregel van ontzegging aan de arts van de bevoegdheid om, in het register ingeschreven staand, het beroep van arts uit te oefenen voor zover dit het verrichten van boven- en onderooglidcorrecties betreft; (...)

Deze beslissing is gegeven door mr. C.H.M. van Altena, voorzitter, mr. A.R.O. Mooy en mr. A. Smeeïng-van Hees, leden-juristen, drs. R.E.F. Huijgen en drs. W.F.A. Kolkman, leden-beroepsgenoten, en mr. M.D. Barendrecht-Deelen, secretaris. Uitgesproken ter openbare zitting van 31 mei 2018. ■

web

De volledige tekst van deze uitspraak staat op medischcontact.nl/tuchtrecht. Log in, bekijk deze en eerdere uitspraken en discussieer mee.

Voor meer uitspraken zie tuchtrecht.nl.

OPVALLENDE UITSPRAKEN

● Terugkeer naar eigen werk niet meer mogelijk

Patiënte heeft zich arbeidsongeschikt gemeld voor haar werk. De arts die haar begeleidt bij de verzuimbegeleiding, concludeert dat terugkeer niet meer mogelijk is. Het college oordeelt dat het feit dat een andere professional hoopvol was over de terugkeer van patiënte in haar eigen werk, niet maakt dat de arts onzorgvuldig heeft gehandeld. De arts heeft een eigen verantwoordelijkheid en heeft deze conclusie kunnen trekken op basis van het uitgebreide telefonische gesprek, het spreekuur, informatie van de huisarts en re-integratiecoach. Daarnaast is het niet grensoverschrijdend dat de arts telefonisch contact heeft gezocht met patiënte, ook niet nu dat in de vakantie van patiënte viel. De arts heeft patiënte willen voorbereiden op de inhoud van het gesprek en patiënte ruimte geboden iets te vertellen over werkaspecten en haar wens tot werkherleving. De arts is binnen de grenzen van een redelijk bekwaame beroepsuitoefening gebleven. De klacht wordt afgewezen.

RTG Zwolle, 3 september 2018

● Bedrijfsarts constateert beperkt sociaal functioneren

In verband met een incident tussen patiënte en een collega is contact gezocht met de bedrijfsarts. De bedrijfsarts heeft patiënte een lange periode gezien in het kader van verzuimbegeleiding. Hij heeft daarbij terugkoppelingen gegeven aan patiënte en haar werkgever. Het college oordeelt dat in die terugkoppelingen geen medische gegevens zijn verstrekt aan de werkgever. Daarnaast kon de bedrijfsarts op basis van het dossier in zijn probleemanalyse een beperking van sociaal functioneren concluderen. Dat de werkgever de adviezen van de bedrijfsarts niet of niet geheel heeft opgevolgd, kan de bedrijfsarts niet worden aangerekend. Ook kan de bedrijfsarts niet worden verweten dat zijn adviezen niet hebben geleid tot daadwerkelijke coaching en rapportage van een expert. Ook is geen sprake van schending van haar privacy door samenvattingen van zijn spreekuurcontacten aan het UWV te verstrekken. De bedrijfsarts is gehouden om medische gegevens aan te leveren middels het formulier 'Medische informatie WIA'. Klacht kennelijk ongegrond.

RTG Zwolle, 3 september 2018

Elke week selecteren KNMG-juristen opvallende uitspraken in het gezondheidsrecht. Een volledig overzicht kunt u vinden op medischcontact.nl/recht. Tegen uitspraken van regionale tuchtcolleges kan tot zes weken na de uitspraak nog hoger beroep worden aangezet.

